

Het nieuwe examen vmbo

In januari en februari werden bijeenkomsten gehouden voor geschiedenisdocenten in het vmbo. Doel was om docenten voor te lichten over het nieuwe examenonderwerp *Historisch overzicht van de 20^e en 21^e eeuw*. Een verslag van de bijeenkomst in Leiden.

Voor veel docenten is dit nieuwe onderwerp een welkome wijziging op het oude programma, waarin de docent geschiedenis vanaf 2003 te maken had met zes thema's waarvan er steeds twee werden getoetst op het CSE. Sommige docenten raakten daar volgens eigen zeggen een beetje op uitgekeken. Voor de komende vijf jaar staat het historisch overzicht vanaf 1900 samen met staatsinrichting op het programma voor het CSE. Een behoorlijk vol programma, maar het is aan de docent om te bepalen welke van de overige onderwerpen behandeld worden in het PTA. In GL en TL zijn naast de thema's voor het CSE minimaal drie thema's verplicht voor het schoolexamen. Dat biedt dus enige ruimte om meer aandacht te besteden aan het historisch overzicht en staatsinrichting, waarvan de verrijkingsstof overigens niet meer verplicht is. De verhoudingen van de twee examenonderwerpen en het verrijkingsdeel zijn als volgt. Staatsinrichting wordt

voor ongeveer 40% behandeld op het CSE, het historisch overzicht beslaat de overige 60%. Binnen het historisch overzicht zal 25% van de vragen gaan over de verrijkingsstof. Bovenstaande geldt weliswaar voor GL en TL, voor BB en KB geldt een verhouding van 50%-50%.

Vragen

Veel vmbo-docenten hebben vragen over het nieuwe examen en omdat weinig docenten in het vmbo lid zijn van de VGN bestaat er onduidelijkheid of zij goed geïnformeerd zijn over de vernieuwingen. Om deze redenen heeft de VGN-commissie vmbo besloten enkele workshops/cursussen te geven. Ronald Polak en Huub Kürstjens hebben namens het CEVO en het Cito uitleg gegeven over de keuze en werking van het nieuwe examenonderdeel.

De heer Polak gaf een uitleg over de keuze voor het nieuwe onderwerp en de wijze waarop dit in de eindtermen wordt omschreven. Voor de inhoud van het kerndeel staatsinrichting verandert er in feite niet veel. Enkele aanvullingen hierop zijn bijvoorbeeld het referendum en de grondrechten, die met elkaar op gespannen voet kunnen staan.

Keuzes

Voor het historisch overzicht hebben het CEVO en Cito duidelijke keuzes gemaakt. De stofomschrijving is bewust beperkt gehouden om het voor de docent wat vrijer te maken in zijn keuze hoe de stof het beste en in welke mate te behandelen. Het doel is een rode draad van de geschiedenis van de twintigste eeuw en de belangrijkste gebeurtenissen daarin te herkennen. De vraag is of ons culturele erfgoed hierin een belangrijke rol moet spelen en op welke wijze dit in het examen getoetst zou moeten worden. Moeten onze leerlingen het Nederlands erfgoed herkennen en een plaats kunnen geven in hun historisch bewustzijn? Een voorbeeld hiervan was welke rol molens in het verleden van

ons land hebben gespeeld en welke rol die in het heden-
daags Nederland nog spelen.

De verschuivingen van de grenzen op de staatkundige kaart van Europa wordt door CEVO en Cito als belangrijk gezien. Leerlingen dienen de verschillende periodes in dit tijdvak te kunnen herkennen en moeten daar ook een verklaring voor kunnen geven. Waarom ziet de kaart van Europa er zo uit? De in Leiden aanwezige docenten vonden dit een nuttig en belangrijk onderdeel.

Periodisering

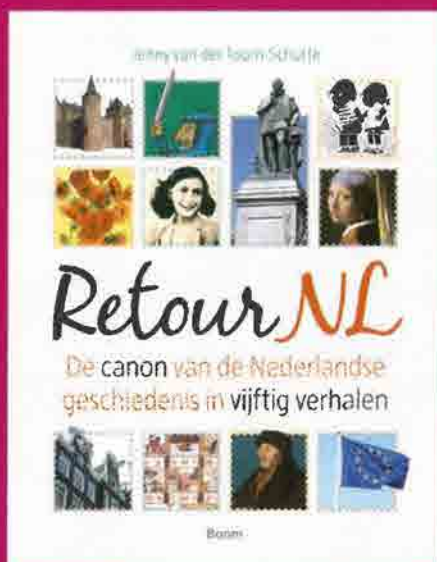
Opvallende onderdelen tijdens de bespreking in Leiden vormden de opening van de twintigste eeuw voor het examen en het verrijksdeel. De aanloopperiode naar de Eerste Wereldoorlog, dus de eerste jaren van deze eeuw wordt niet behandeld op het examen. Het verrijksdeel daarentegen, dat drie onderdelen beslaat, te weten de periode 1917-1941 in Rusland, Indonesië tussen 1942 en 1949 en het conflict tussen Israël en de Palestijnen tussen 1945 en 1979 wel. Een aantal docenten vond de periodisering incompleet. Volgens Polak en Kürstjens zijn docenten vrij om meer te behandelen, maar blijft de vraagstelling op het CSE beperkt tot bovenstaande tijds aanduidingen.

Ondanks de wat lage opkomst, was de bijeenkomst succesvol, zeker gezien het feit dat die van een week eerder in Amsterdam volgeboekt was. De reacties waren zeer positief. Wat door een deel van de docenten als minder positief is ervaren was de vraagstelling op het CSE. Een bekende klacht is dat leerlingen vaak het gevoel hebben dat zij vragen voorgeschied krijgen waar zij niet direct voor hebben geleerd. Louter reproductieve vragen is niet het doel van het examen, maar het kunnen herkennen en inzicht verwerven met de verkregen kennis veel meer, aldus Huub Kürstjens.

Voor meer informatie omtrent het examen in het vmbo wil ik u verwijzen naar de syllabus van het CEVO, die alle scholen in mei 2006 hebben gekregen en het uitgebreide artikel van Huub Kürstjens in Kleio nummer 7 van datzelfde jaar. Uiteraard kunt u eveneens terecht op de website van de VGN onder het kopje 'onderwijs' en vervolgens 'vmbo'. www.vgnkleio.nl

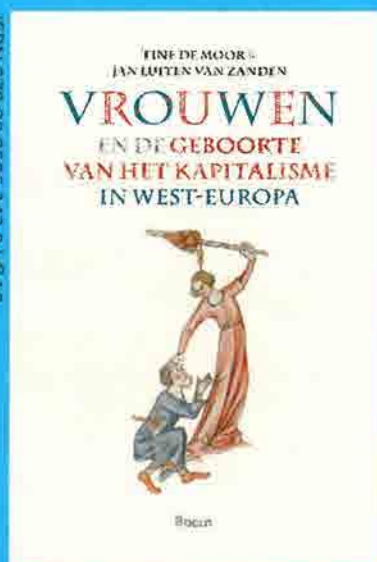
advertentie

**De canon van Nederland
aanschouwelijk gemaakt
voor jongeren.**

Boom

**Aanbevolen
voor het eindexamen
geschiedenis 2009!**

www.boomsun.nl